

KORNEY CHUKOVSKIYNING OBRAZ YARATISH MAHORATI

Otabayeva Zuhra

Urganch davlat universiteti talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada K.Chukovskiyning badiiy asarlarda obraz yaratish mahorati haqida fikr yuritilgan.

Kalit so'zlar: tarjima, bolalar adabiyoti, obraz.

Shoir va yozuvchi Korney Ivanovich Chukovskiy 1882-yil Sankt -Peterburgda tug'ilgan. Asl ismi Nikolay Vasilevich Korneichukov hisoblanadi. Onasi Yekaterina Osipovna Korneichukova dehqon oilasidan bo'ladi. Otasining ismi - Emannuil Solomonovich Levenson. Nikolay yoshlik chog'ida otasi oilasini tark qiladi.

Chukovskiyning onasi farzandlarini olib Odessaga ko'chib o'tadi. U Odessa gimnaziyasida o'qiydi. Uni kambag'alligi uchun beshinchi sinfdan haydashadi. Oilasiga ko'maklashish, tirikchilik o'tkazish maqsadida turli yumushlarni bajarishga majbur bo'ladi. Shunga qaramay, u bo'sh vaqtlarida mustaqil o'qishga, Pushkin, Nekrasov, Chexov asarlarini mutolaa qilishga harakat qiladi. 1901 yilda Chukovskiy "Odessa News" da nashr etishni boshladi va 1903 yilda u ingliz tilini o'zi o'rganib, Londonga ushbu gazetaning muxbiri sifatida bordi. 1904 yilda Odessaga qaytib, u 1905 yilgi inqilob tomonidan asirga olingan. 1906 yilda Korney Ivanovich Finlyandiyaning Kuokkala shahriga (hozirgi Sankt-Peterburg yaqinidagi Repino) keldi va u yerda rassom Ilya Repin, yozuvchi Korolenko va Mayakovskiy bilan uchrashdi va do'stlashdi. Chukovskiy bu erda taxminan 10 yil yashagan. Chukovskiy va Kuokkala so'zlarining kombinatsiyasidan "Chukokkala" (Repin tomonidan ixtiro qilingan) - Korney Ivanovich Chukovskiy hayotining so'nggi kunlariga qadar saqlagan qo'lyozma hazil almanaxning nomi hosil bo'ladi. 1907 yilda Chukovskiy Uoll Uitmanning tarjimalarini nashr etdi va shu vaqtdan boshlab tanqidiy adabiy maqolalar yozishni boshladi. Uning zamondoshlari ijodiga oid eng mashhur kitoblari "Aleksandr Blokning kitobi" ("Aleksandr Blok odam va shoir sifatida") va "Axmatova va Mayakovskiy". 1908 yilda uning yozuvchilar Chexov, Balmont, Blok, Sergeev-Tsenskiy, Kuprin, Gorkiy, Artsybashev, Merejkovskiy, Bryusov va boshqalar haqidagi tanqidiy maqolalari nashr etildi, ular Chexovdan to hozirgi kungacha to'plamiga kiritilgan.

1917 yilda Chukovskiy o'zining sevimli shoiri Nekrasov haqida adabiy asar yozishni boshladi va uni 1926 yilda tugatdi. U 19-asrning boshqa yozuvchilari tarjimai holi va asarlari bilan shug'ullangan. (Chexov, Dostoevskiy, Sleptsov). Ammo Sovet Ittifoqi sharoitlari tanqidiy faoliyat uchun minnatdor emas bo'lib chiqdi va Chukovskiy uni to'xtatib qo'ydi. 1930-yillarda Chukovskiy badiiy tarjima nazariyasi va aslida rus tiliga tarjimalar bilan shug'ullangan (M. Tven, O. Uayld, R. Kipling va boshqalar).

Bolalar adabiyotiga juda katta hissa qo'shadi. Asarlarida obrazlarini mahorat bilan yaratadi. Rahmdillik va insoniylik, do'stlik va birodarlik, yovuzlikka nisbatan shafqatsizlik, vatanparvarlik kabi fazilatlarini targ'ib etadi. K.Chukovskiy bolalar uchun

asarlarida bir-biridan qiziqarli,rang barang obrazlar yaratadi. Bolalar adabiyotini umr bo'yi ardoqlab o'tadi. Uning "Moydodir" asarida bolalaming odobli, ozoda, har doim to'g'ri so'z bo'lish va tozalikka rioya qilish mavzusi ilgari surilgan.Qahramon obrazining qator fazilatlariga ega. Faqat u kir bo'lib yuradi.Shuning uchun bir kuni unga xizmat qiluvchi barcha narsalar ish tashlaydi, undan yuz o'girib qochib ketishadi. Bola voqeaga tushunmay, xafa bo'lib turganida joniga yuz-qo'l yuvgich oro kiradi. Yosh kitobxon hayvon, jonivor va hasharoolar haqidagi voqea- sarguzashtlarni sevib o'qiydi.

Yozuvchining«Suvarakxon» asari ham kichkintoylarning sevimli asarlaridan hisoblanadi. Asarda shoir hayvon, hasharot va yirtqichlarning tuzilishlari, fe'l-atvorlari, dovyuraklik va qo'rqqoqliklari to'g'risida bahs yuritadi.

Xulosa qilib aytganda, Korney Chukovskiy asarlaridagi obrazlarni yuksak mahorat bilan yaratgan . Uning asarlarini o'qigan katta -yu kichikda o'ziga xos qiziqish paydo bo'ladi.Ayniqsa,bolalar uning asarlarini maroq bilan o'qishadi. Obrazlarda o'quvchi o'zini ko'rib undan xulosa chiqara oladi.Chukovskiyning obraz yaratish mahorati yuksak darajada yaratilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.Jahon bolalar adabiyoti.2022y.Majmua
- 2.Jahon bolalar adabiyoti namoyondalari.
- 3.Ziyo.net.uz sayti
- 4.Google.uz sayti